

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 216 (6493) | 19 верасня 1939 г., аўторак | ЦЕНА 10 КАП.

СОВЕЦКІ ЎРАД ВЫКАНАЎ ВОЛЮ НАРОДА

З края ў край над неасяжымі прасторами нашай вялікай радзімы грмыць радасная песня савецкіх людзей:

«От Москвы до самых до окраин,
С южных гор до северных морей,
Человек проходит, как хозяин,
Необятной родины своей».

Вялікі, магутны і грозны ў сваёй сіле Саюз Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Роўна сэрца роўных, у арміі сузор'і адзінаццці брацкіх рэспублік, красуецца Савецкая Соцыялістычная Беларусь — жваўная частка Саюза Савецкага.

З раней адсталай, забітай, культурнай і цёмнай парскай Украіны Беларусь, дзякуючы ажыццяўленню ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, ператварылася ў перадавую, квінтэную індустрыяльна-калгасную орданасную рэспубліку.

За дванаццаць год мірнага сацыялістычнага будаўніцтва ў Савецкай Беларусі створана перадавая прамысловасць, асабліва на апошняму слову тэхнікі. Высокага ўздыму і росквіту дасягнула савецка-аграрная сельская гаспадарка. Ярка расцвіла культура беларускага народа, нацыянальная на форме і сацыялістычная па зместу.

З кожным днём усё больш прыгожым і радасным становіцца жыццё беларускага народа пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі.

БССР з'яўляецца неаддзяльнай часткай брацкай сям'і — 170-мільёнага калектыва народаў Савецкага Саюза.

Пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, на чале з мудрым Сталіным пласцівы беларускі народ, займаючыся мірнай творчай працай, ідзе ўперад да ўсё лепшага і лепшага жыцця. А па той бок граніцы, у Заходняй Беларусі 3 мільёны беларусоў оточаны ад неспасяжнага яра і гніту польскіх панцоў. Пануючыя класы Польшчы зрабілі ўсё магчымае, каб ператварыць у сваю калонію, а мільёны працоўных пацінку на галоднае існаванне, пемру і поўнае бяспраўе. Працоўным Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны прыходзіцца пратэставаць расплачваюцца за авантурыстычную палітыку польскіх панцоў.

Палітыкай бессаромнай эксплуатацыі працоўных, палітыкай жорсткага прыгнёчэння нацыянальных меншасці — беларусоў і украінцаў, польскія паны пры вялі сваю краіну да катастрофы і ваеннага разгрому. Працоўныя, прыгнёчаныя, даведзеныя панамі да галоду і роспачы, не маглі і не могуць патрымаць улад панцоў-гвалтаўнікоў. За панаў, за капіталістаў, за польскую шляхту народ не пажадаў вываць. Украіны і беларусы, якія складалі звыш 40 процант насельніцтва польскай нацыянальна-аграрнай дзяржавы, не патрымалі польскі ўрад. Польская панская дзяржава аказалася настолькі слабай, што пры першых жа ваенных выпрабаваннях стала рассыпацца. Гэта і траба было чакаль. Польскі ўрад трамаўся на хісткай аснове — на заняццё ваенных паронных мас, на бесчалавечным нацыянальным гнёце беларусоў, украінцаў і іншых народнасцей. Польская дзяржава перастала існаваць. Польскі ўрад вбег ад свайго народа.

У Польшчы стварылася такое становішча, што яна стала зручным полем для ўскіяных вышпалкоў і нечаканасцей, якія могуць ператварыць беззапаснасць Савецкага Саюза. Наш Савецкі ўрад не мог абмякнуваць аднаго да лёсу аднапачатковай украінцаў і беларусоў, кінутых на волю выпадку. Савецкі ўрад палічыў сваім свяшчэнным абавязкам павяць паву дапамогі сваім брагтам украінцам і беларусам, якія на сяляцкім Польшчы. 17 верасня рэўніой Савецкі ўрад аддаў распаваложэнне Галоўнаму Камандаванню Чырвонай Арміі даць

загад войскам перайсці граніцу і ўзяць пад сваю абарону жыццё і маёмасць насельніцтва Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі. Адначасова Савецкі ўрад заявіў, што ён мае намер прыняць усё меры, каб вызваліць польскі народ са злашчэснай вайны, у якую ён быў увергнут яго неразумнымі кіраўнікамі, і даць польскаму народу магчымае за жыццё мірным жыццём.

Увесь беларускі народ, як і ўсе народы Савецкага Саюза, аднадушна адбрае справядлівае рашэнне Савецкага ўрада аб выкананні яго інтэрнацыянальнага абавязку, абавязку дапамогі прыгнёчаным украінцам і беларусам, якія населяюць Польшчу.

Заслухаўшы павеламленне сакратара ЦК КП(б) Беларусі, члена Ваеннага Савета Беларускага фронту таварыша П. К. Панаменкіна аб прынятым Савецкім ўрадам рашэнні — аказаць уброўную дапамогу працоўным Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны ў іх барацьбе за вызваленне ад іго польскіх панцоў, партыйны асяту горада Мінска ад імені ўсіх комуністаў сталіцы паўночна-заходняй і горада вітаў знешнюю палітыку Савецкага ўрада. Гэту палітыку горада вітае ўсё 250-тысячнае насельніцтва горада Мінска.

З Віцебска, Гомеля, Магілёва, Мозыра, Полацка, Оршы, Барысава, Вабруйска, Рачына, з усіх гарадоў, калгасных сёл, машына-трактарных станцый, саўгасоў паступаюць шматлікія рэвалюцыйныя сходаў рабочых, служачых, інтэлігентных, калгаснікаў, якія аднадушна адбраюць мудрую сталінскую знешнюю палітыку, палітыку, якая прыносіць чалавечтву спакой, мір, радаснае і шчаслівае жыццё.

Наша доблесная Чырвоная Армія, выконваючы загад камандвання, 17 верасня рэўніой перайшла граніцу па ўсёй заходняй лініі — ад ракі Заходняй Дзвіны (наша граніца з Латвіяй) да ракі Днестр (наша граніца з Румыніяй), каб вызваліць нашых родных братоў — украінцаў і беларусоў з-пад яра польскіх панцоў. Смела і энергічна чырвоныя воіны перайшлі па ўсёму фронту ў рашучае наступленне. Нашымі войскамі заняты многа гарадоў і вёсак. Насельніцтва паўсямясна з лікаваннем сустракае часці Чырвонай Арміі. Аб тым, як прыходзяць сустрачаць паваложна карэспандэнт Беларускага Тэлеграфнага Агенцтва, з выключнай радасцю сустраці чырвоных байцоў працоўныя беларусы мястэчка Леанполь. Дамы ўпрыгожылі чырвонымі сцягамі. Сялязмі радасці на вачах беларускія жанчыны, як з роднымі братамі, палаваліся з чырвонаармейцамі. На вышпых абрусак паласці ім сяляне хлеб-соль, кікалі да сябе ў дом байцоў, камандзіраў і падпаробнікаў, прасілі больш і падаробнікаў раскаваць аб радасным, шчаслівым жыцці ў Савецкім Саюзе. З мястэчка чырвоных байцоў праводзіла ўсё насельніцтва. Доўга не змаглі прывітаць вяржым ў часць Савецкага ўрада, у часць правалараў народаў — вялікага Сталіна, развадзіла беларускія народныя песні, якія раней забаронена было спяваць.

Такія цёплыя сустрачы насельніцтва з Чырвонай Арміяй адбыліся ў гарадах, Малалежна, Карэлічы, Баранавічы, Тарнопаль і ў іншых гарадах і сёлах.

Гэта і зразумела. Мы ідзем не як заваявальнікі, а як вызваленыя нашых братоў па класу — украінцаў, беларусоў і працоўных Польшчы. Поўныя рэвалюцыйнага сазнання, бязмежнай любі і адданасці сацыялістычнай радзіме, вялікаму Сталіну, верныя свяшчэнным словам ваеннай прысягі, чырвоныя байцы выконваюць да канца свой абавязак перад радзімай, перад працоўнымі ўстаю свету. Польскі пан гне. Прабіў рашучы час. «Заходні беларусі! Ты выпяў трамадой, Каб з нами паянаць любімым панаі. Бо мы адной сям'і, бо мы адной зямлі. Нам з нашай маткай жыць — Чырвонаю Масквой».

БРАТЫ ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ!

Я хачу, каб вы пачулі мой голас і словы мае, што ідуць ад чыстага сэрца.

Больш дванаццаць гадоў нас разлучала граніца, рассяшы на гэва часткі жыцця: пела народа, яго зямлю.

Рознымі дарогамі ішло наша жыццё па адзін і па другі бок граніцы. Дванаццаць гадоў мы будзем свой добрабыт, сваю культуру, сваё мастацтва, свае школы, навуку. Дванаццаць гадоў не ведаем мы нацыянальнага гнёту, панскай няволі, азеку і гвалту чалавека над чалавекам. Сваімі ўласнымі працавітымі рукамі мы ствараем сваё жыццё, радасна і ўпоўнена пазіраем у вочы жаўтрашніма ішо. Нас не пахожае голы, бясхлоба, бяспраўе. Нас не трывожыць лёс нашых дзяцей — ім расчынены шырокія, прасторныя дарогі ў жыццё.

Але наша радасць не была поўнай, бо мы чулі ваш голас пакуты, мы ведаем пра вашу галечу, пемру, нацыянальны гнёт і бяспраўе, паланізацыю, асаціштва. Частыры галы таму назад я праяздаў праз Заходнюю Беларусь, 3 айна вагона бачыў я тры мясіны, па якіх ужо даўно тысячы разоў хадзілі мае ногі. Пачуўшы горачы спіскала мне сэрца, калі пазіраў я на пусенкія паласкі, на ўбогія дзяты, на прыбітыя горах незвычайна пестыя сваіх братоў. Нярэаднымі, даўно забытыя перажыванні паўставаі ашо. Я напісаў талы вам прысвячэнне «3 дарогі», якое быць можа да вас і не дайшо.

«Па сходах многіх гаён
Я ашоў зірнуў у вочы родным долам —
Зняменне, шп і сон,
Убожства і прыгон».

За крэмжам крэмж, астрыгі ды каспелы...
Дзе-ж посуды паноу,
Іх дэкаў аб роўнасці, аб волі?
У дэканкі, ашоу,
У зрэнне кайдалоў,
У свісце бізнуў.

У голасе, асацішце, палоллі...
Браты! Адбыўся шод гісторыі. Жудасным аждрам трывогі, сіез, пакуты, зніччэння і смерці калгасішца паноска паланенне. У бяздоўне пязнаснага гора ўвёў панскі ўрад сваю дзяржаву і народы, а сам збег ганебна. Ні маглі мы спалоўна стаць у баку і глядзень на вашу пакуту? Наша сэрца аказала: «Даволі!». І народы Савецкага Саюза ў асобе свайой Чырвонай Арміі прышлі і вам на дапамогу і дапаць дужу братняга пагрымання. З адкрытай душой пацісіце гэту руку: яна нясе вам сілавой, волю і высокую голнасць чалавека. Смела і адкрыта, адвінуўшы шут і хічэшо паноу і іх прасуджнікаў аб тых жаках, якія нібыта прынясе вам большымі, зірэнне ў вочы байцу Чырвонай Арміі — ён брат ваш і друг. А панскі шмт рассяеца, як трыма туман на чыстым холадным ветру.

Януб КОЛАС,
народамі паст БССР, ордананосца.

ХУТКА ПАБАЧЫМСЯ

Хвалюе і да глыбіні сэрца радуе мяне, як і ўвесь савецкі народ, гістарычнае рашэнне Савецкага ўрада — з'явіна народы, якія чорнай сілай ворагаў былі раз'яднаны на працягу дванаціці год.

Я ўзяўшо той радасны дзень, калі сустраюцца браты і сестры. Шчаслівае беларускі і украінскі народы абдымуць сваіх родных братоў, у якіх былі сагнуты сніны ад неспасяжнага гнёту польскіх панцоў-кацаў.

І, як скульптар, адчуваю блізкаю сустрачу з народнымі мастакамі і скульптарамі вызваленага з-пад польскага яра беларускага народа. Гэта будзе такая сустрэча, якая можа быць толькі паміж роднымі братамі, якіх прымусам разлучалі чужыя людзі.

Па плошчах, на вуліцах гарадоў мы разам з вамі, вызваленыя беларусы, паставім манументальныя скульптурныя творы, якія будуць яра адрабаваль перамогу і ўрачыскасць народа, шчасце, якое дала нам партыя Леніна — Сталіна.

Заір АЗГУР,
заслужаны дзеяч мастацтваў БССР.

НА РОДНАМ МОВЕ ЗАГУЧЭЛІ ПЕСНІ РАДАСЦІ

ЗАХОДНЯЯ ГРАНІЦА. БССР. Яшчэ некалькі дзён таму назад вёскі, якія знаходзіліся на польскім беразе, танулі ў змрок. Вязюдныя, нямыя днём, яны завалялі зусім вымершымі поццэ. І ўжо зараз не пазнаеш гэтыя вёскі і мястэчкі, у якіх жыўшы нашы браты-беларусы. Мужычны і жанчыны гушні прыходзяць к берагу многараднай Заходняй Дзвіны, радасна пераклікаюцца з калгаснікамі, якія прадуць на гэтым беразе.

З выключнай радасцю сустраці працоўныя беларусы мястэчка Леанполь часцей любаснай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі. Дамы ўпрыгожылі чырвонымі сцягамі.

Са слязмі радасці на вачах беларускія жанчыны, як з роднымі братамі, палаваліся з чырвонаармейцамі. На вышпых абрусак паласці ім сяляне хлеб-соль, кікалі да сябе ў дом байцоў, камандзіраў і падпаробнікаў, прасілі больш і падаробнікаў раскаваць аб радасным, шчаслівым жыцці ў Савецкім Саюзе.

Доўга не змаглі прывітаць вяржым у часць Савецкага ўрада, у часць правалараў народаў вялікага Сталіна, развадзіла беларускія народныя песні, якія раней забаронена было спяваць.

(БЕЛА).

Заслужаны дзеяч мастацтваў БССР.

Чырвоная Армія лавінай прасоўваецца ўперад. З кожнай хвілінкі нашое сэрца сувязь з працоўнымі масамі. Рабочыя, сяляне Заходняй Беларусі ўстаю з вялікай радасцю сустракаюць аднаго з байцоў. Дзяўчаты і хвці пацісіце байцам і камандзірам букеты кветак, падарункі.

ТАРЖАСТВО ВЫЗАЛЕНАГА НАРОДА

Гэтыя мінулы назаўсёды астануцца ў памяці. Пройдуць годы, але сведа і ярка будзе тарэць у сазнанні незабыўная сустрэча з братамі, якіх доўгі час катавалі пракатыя паны.

Мясцечка М. Яно расвічана кумачом спясаў. Спільг разваваюцца па ветру над кожным домам. Народ сустракае сваіх вызваленаў — байцоў, камандзіраў любаснай Чырвонай Арміі. На тварах старых і малыхх зяшоць усмешкі, у многіх цякуць слязы радасці.

— Няхай жыць свабода! — раздаецца нечы ўсхвалены вояцкі. Лікуюча «ўра» доўга звінчы ў паветры. Удільваюцца ў агульны велічын хош, грыміць бавое чырвонаармейскае «ўра».

Да палітрука пахдоцісь сівы сялянцін, згорблены непаспэльнай працай. Ён прасіць газету, тую, у якой ёсьць партрэт Сталіна. Палітрук падае газету. Сялянцін разварачае яе і доўга, доўга разглядае партрэт дарагога, любімага чалавека, бацькі і друга прыгнёчаных усяго свету. Потым ён узімае газету над галавой і ўскікае.

— Гладзіце, браты, вась ён, наш бацька, наш вызвалена, ронны Сталін.

Сялянцін-беларус Пётр Ігнальвіч Ярошка з хвалываннем у голасе, дружаскі пацісіваючы рукі чырвонаармейцам, камандзірам, гаворыць:

— Дарогія таварышы, мы чакалі вас і вы прышлі. Дзякуй за дапамогу. Будзем будаваць свабоднае, радаснае жыццё, без паноў і капіталістаў.

Чырвоная Армія лавінай прасоўваецца ўперад. З кожнай хвілінкі нашое сэрца сувязь з працоўнымі масамі. Рабочыя, сяляне Заходняй Беларусі ўстаю з вялікай радасцю сустракаюць аднаго з байцоў. Дзяўчаты і хвці пацісіце байцам і камандзірам букеты кветак, падарункі.

Да групы камандзіраў пахдоцісь 80-гадовы стары Юхавіч. Ён не можа гаварыць, слязы радасці хвалююць яго. У руках ён трымае савецкую газету, некалькі раз дагуе партрэт таварыша Сталіна і ціха гаворыць: «Дзякуй, дзякуй...»

Незабытае ўражанне пакідае гутарка з 10-гадовай батрачкай Тасяй Васіеўскай. Яна яшчэ не вучылася ў школе, працуе паствушкай у пана-багача. Пасе 10 гадоў, 28 аведч, марыць на працягу ўсяго года зарабіць сабе на абутак. На ле бледным твары радка з'яўляецца ўсешка. Яна не бачыла ласкі і хіліччай радасці. Камандзіраў яна любіўна называе большэвікамі і ахвотна адказвае на заданыя пытанні. Чырвонаармейцы, камандзіры даюць ёй падарункі. Цёпла ўвага і ласка камандзіраў расчулілі дзяўчынку. Прысінуўшы падарункі да грудзей, яна пабегла да маці, якая вышла на дарогу і шчыра дзякавала слаўным воінам краіны сацыялізма.

Вечарэ. Гармонік зайграў плясавую. Дзе малых хлопчы-беларусы пуціліся ў пляс. Іх змянілі чырвонаармейцы. І да поўнай ночы прадаўжалася таржаства вызваленага народа.

РАДАСНА СУСТРАКАЮЦЬ ЧЫРВОНУЮ АРМІЮ

Цяжка перадаць словамі выражэнне шчасця і радасці сялян і рабочых Заходняй Беларусі ў сувязі з прыходам блізкай і роднай ім Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, якая вызваляе іх ад кацашнага сваволья, насіла, прыгнёчэння і рабства.

Дзе-б ні павялілася часці Чырвонай Арміі, іх сустракаюць з вялікай любобу, павагай і гарачым прывітанням. Працоўныя Заходняй Беларусі выходзяць з дзешні на цэнтральную дарогу за некалькі кіламетраў, каб выказаць сваю радасць і перадаць гарачае прывітанне і падыжку за праўдленне вялікай дружбы і дапамогі народу Заходняй Беларусі. У гутарках з байцамі і камандзірамі беларускі народ выражае ўсю сваю нявысказаў да капіталістаў і памешчыкаў, якіх ду-

шчыі рабочых і сялян Заходняй Беларусі непаспэльнымі падаткамі, паборамі і высокімі цанамі на прадукты першай неабходнасці. Польскія паны не сармяцца, напрыклад, браць за кубаметр дрэў 6 злотых. А для таго, каб іх набыць, треба сялянціну прадаць некалькі путоў хлеба. Ураджаі, на зявах сялян Заходняй Беларусі, настолькі нізкія, што яны магчымасі прыжыць нават упрогадзай. Мужычны, жанчыны і хвці хвцяць бо снімі, бо для таго, каб купіць боты, треба на пана прапавць некалькі мясілаў.

Гору, слязам, галечы, сваволью і варварству прышоў канец. Новае сонца ўстае над Заходняй Беларуссю.

З. МАЛЫГІН.

УЗЫХОДЗІЦЬ СОНЦА ПРАВДЫ І ШЧАСЦЯ

З вялікім удзімам і патхненнем сустраці калгаснікі Мінскага раёна павеламленне на радзі старшыні Соўнаркома СССР і Народнага Камісара на Замежных Сіравах таварыша В. М. Молатава аб прынятым Савецкім ўрадам мерх на аказанню брацкай дапамогі народам Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. 3 павяду гэтага на ўсіх калгасх раёна адбываюцца многарадыны мітнігі. Калгаснікі і калгасніцы гарача адбраюць мудрую сталінскую палітыку Савецкага ўрада, якая выражае волю і пачуці ўсяго 170-мільёнага савецкага народа.

На многарадыным мітнігу ў селіскага-падарай арелі «Чырвоны партызан», Кайкаўскага сельсавета, калгаснік тав. Камлюк заявіў:

— Польскія паны і капіталісты — гэта вечныя ворагі беларускага і украінскага народаў. Яны працоўным беларусам і украінцам несці слязы, гора і непшчасце. Мы аднадушна вітаем прыняты Савецкім ўрадам мерх па аказанню дапамогі нашым братам на класу. Сэрцы кожнага з нас поўны радасцю ад сазнання, што над Заходняй Беларуссю і Заходняй Украінай узыходзіць светлае сонца праўды і шчасця.

— Мы жывем шчасліва і весела, — сказаў на мітнігу ў селіскага-падарай арелі «Перамога», Калазішчанскага сельсавета, калгаснік тав. Качан. Так хочунь жыць народы Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. Дапаможам ім у гэтым.

З высокім удзімам прайшлі мітнігі ў калгасх Сенецкага сельсавета.

У аднадушна прынятай рэзалюцыі калгаснікі і калгасніцы селіскага-падарай арелі «Чырвоны спецыяліст», Сенецкага сельсавета, шпуні:

«Мы гарача вітаем мудрую сталінскую палітыку Савецкага ўрада, якая пакіравала на ўмацаванне беззапаснасці і абароннай магутнасці нашай сацыялістычнай радзімы. Мы ўпаўнянены, што наша слаўная Чырвоная Армія на чале з выпрабаваным сталініцам Народным Камісарам Абароны, першым Маршалам Савецкага Саюза таварышам Варашылавым з часцю выкапае свой свяшчэнны абавязак — дапаможа народам Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны вызваліцца ад польскіх панцоў і капіталістаў. Мы абавязваемся лічца лепш прапавць на калгасных паях, каб паспяхова закончыць бітучы селіскага-падарай чы го».

ГЕРМАНА-СОВЕЦКАЕ КАМІЮНІКЕ 18 ВЕРАСНЯ

Каб уцінуць усякага роду неабгрунтаваныя чутак наконт загад савецкіх і германскіх войск, якія дзейнічаюць у Польшчы, урад СССР і ўрад Германіі заявілі, што дзешні гэтых войск не паслужаюць якой-небудзь мэты, акая ідэя ў разраз інтэрасаў Германіі або Савецкага Саюза і супярэчыць духу і лі-

тары пакта аб ненападзе, заключанага паміж Германіяй і СССР. Задача гэтых войск, падаварот, заключаецца ў тым, каб аднавіць у Польшчы парадка і спакоі, напушаныя распадам польскай дзяржавы, і дапамагчы насельніцтву Польшчы перабудаваць умовы свайго дзяржаўнага існавання. (ТАСС).

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ГЕНЕРАЛЬНАГА ШТАБА РСЧА 18 ВЕРАСНЯ

На працягу 18 верасня войскі Чырвонай Арміі прадаўжалі аківаць часці польскай арміі і вечаду занялі:

На поўначы — у Заходняй Беларусі — гор. Свенцыны, чыгуначны вузел Ліда, гор. Новогрудка, м. Орля (на рапе Неман), гарады Слонім, Валмавысі і чыгуначную станцыю Яглевічы (на чыгуначнай лініі Мінск—Брэст-Літоўск).

На пўдні — у Заходняй Украіне — чыгуначны вузел Сарны, гарады Луцы, Станіславаў, Галіч, Красна, Бучач.

Перадавыя калоны Чырвонай Арміі набліжаюцца да горада Львова і Вільна.

ПОЛЬСКІЯ ПАДВОДНЫЯ ЛОДКІ У ТАЛІНСКІМ ПАРТУ

ЛЕНІНГРАД, 18 верасня. (ТАСС). Па даставерных вестках, польскія падводныя лодкі ўрываюцца ў парты прыбалтыйскіх дзяржаў, заховаючы там скрытую падтрымку з боку некаторых урадавых асоб. Па вестках, апрача польскіх падводных лодак, у гэтым парту скрываюцца падводныя лодкі і некаторых іншых дзяржаў. 18 верасня адна з польскіх падвод-

ных лодак, інтэрпрэтаваная раней у Талінскім парту (Астэнія) уцякла і скрылася ў невідомым напрамку. Мяркуюць, што ў даным выпадку мела месца патураванне з боку восточных улад. Камандзірам савецкага Балтыйскага флота прымаюцца меры супроць магчымых дзяржаў з боку ўтойваючыхся ў балтыйскіх водах падводных лодак.

БЕЛАРУСКІ НАРОД ГОРАЧА АДАБРАЕ ПАЛІТЫКУ СОВЕЦКАГА УРАДА

ВЯЛІКАЯ РАДАСЦЬ

Цэлы дзень вышавалі адзіны адзін пісьменнікі, калі дзевяці аб рашэнні Совецкага Урада ўзяць на сябе абарону родных братоў — беларусоў і украінцаў, якія 20 год знаходзіліся пад пятой польскіх паноў.

Пісьменнікі прыйшлі на мітынг, каб выказаць свае пачуцці з поваду гістарычнага моманту вызвалення замежных братоў — беларусоў, украінцаў ад нацыянальнага і сацыяльнага гнёту, ад жахаў вайны і вымірання, ад культурнага заняпаду.

Адгаворваючы мітынг, пісьменнік-ордынацыйны Змітрок Бядуля, палітычны аднавіцель прэсутных, заявіў:

— Кожны з нас доўга марыў аб тым дні, калі будзе руйнавана мяжа, якая падзяляла жывое пса Беларусаў на дзве часткі. Дзень гэты настаяў. На беларускую зямлі ніколі больш не будзе папоў і падпэкаў, не будзе адвечных ворагаў беларускага народа — польскіх магнатоў. Пісьменнікі шліць сваё сэрцае прывітанне вялікаму другу і правядару ўсіх працоўных Іосіфу Вісарыявічу Сталіну, вітаючы мудрую ленынска-сталінскую нацыянальную палітыку Совецкага Урада.

З якой прамай выстуіў пісьменнік Кужыма Чорны. Ён гаварыў аб вялікай гістарычнай справядлівасці, якую ажыццявіўе зараз Чырвоная Армія, вызваліўчы з пятой польскага ярма працоўных украінцаў і беларусоў.

— Зісьненна мара, — сказаў тав. Чорны, — якая ішла ад самых лепшых пачуццяў беларускага і украінскага народаў. Кожны пісьменнік прыложыць усё свае сілы, каб вызначыць свой інтэлектуальны абавязак перад нашымі братамі. Кожны пісьменнік будзе, не пакладаючы рук, працаваць на карысць радзімы, кожны з нас дапаможа беларускім і украінскім братам будаваць шчаслівае жыццё на вялікай, пасвечанай адважліва і адважліва вываданай ад беларускіх чорных.

Выстуіўшы тав. Фінкель, Кучар, Барозік, Садоўскі, выказваючы сваю радзіні і шчасце, заклікаў акружыць увагай і клопатнай працоўных беларусоў і украінцаў, вызваленых Чырвонай Арміяй ад беларускіх паноў, дапамагчы ім узвясці сваю культуру і мастацтва.

З якой прамай выстуіў парт-ордынацыйны Пятро Глебка, які выказаў глыбокую радзіну Сталіну за яго бацьбоўскую любоў да беларускага народа.

У прамай рэзалюцыі пісьменнікі дзякуюць партыі і Ураду, дзякуючы вялікаму Сталіну за шчасце і радзіну, якія яны даі народам Беларусаў і Украінцаў, ва мудрую нацыянальную палітыку.

Я. ГЕРЦОВІЧ.

ЧЫГУНАЧНЫ ТРАНСПАРТ — РОДНЫ БРАТ ЧЫРВОНОЙ АРМІІ

Вяшні 600 рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў вагонрамонтнага заводу імені Мяснікова сабраліся на мітынг, прысвечаны гістарычнай падзеі ў жыцці савецкага народа.

На трыбуне начальнік вагонзборачнага псха тав. Райко.

— Добраесныя байцы Чырвонай Арміі, — заявіў ён, — нажакучы ўсёму свету сваю сілу, сваю бязмежную любоў да прызначанага чалавечтва. Яны нясуць нашым братам на класу вызваленне ад капіталістычна-памешчыцкага рабства.

Затым на трыбуну паднімаюцца адзіны ва другім лепшым стаханавым заводу.

— Наша армія, — гаворыць выстуіўшы сясар-стаханавец тав. Бурак, — не мае намеру захватваць чужыя землі. Аднак, яна ажажа ўсмерную дапамогу выжываючым барацьбе брацкіх народаў. Мы аднадушна адбраем рашэнні нашага любімага Урада і ў любую мінуту гатовы бясстрашна змагацца за ітарасы працоўных.

Выстуіўшы на мітынгу сакратар парт-бара заводу тав. Завеленіч сказаў:

— Ад нас, таварышч, патрабуюцца працаваць на вытворчасці яшчэ лепш, яшчэ больш прадукцыйна, чым раней Чыгуначны транспарт — родны брат Чырвонай Арміі. Гэтага не павінен забываць наш калектыў.

Выстуіўшы стаханавы тав. Кошкін — старш вагонзборачнага псха і Казак — рабочы канавальскага псха абавязаліся, не пакладаючы рук, працаваць на славу нашай радзімы, для абароны краіны, дабываючы новых вытворчых поспехаў.

У аднагоўна прынятай рэзалюцыі гаворыцца:

«Мы, рабочыя, інжынеры і служачыя заводу імені Мяснікова, аднадушна адбраем рашэнне Совецкага Урада аб дапамозе братам з Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны ў іх вызваленні ад польскага гнёту і адважлівага барацьбе брацкіх народаў. Мы аднадушна адбраем рашэнні нашага любімага Урада і ў любую мінуту гатовы выказаць сваё шчасце і радзіну, якія яны даі народам Беларусаў і Украінцаў, ва мудрую нацыянальную палітыку.»

Н. СУРАГА.

МІТЫНГ У ШКОЛЕ

У часе вялікага перацінкі адбыўся мітынг у вучняў і настаўнікаў 4-й мінскай сярэдняй школы, прысвечаны гістарычнаму выступленню на радыё гаворкі Совецкага Урада тав. Маладтава. На мітынг выстуіўшы настаўнікі Баршчэўская, Ляшч, вучань Галкін і інш. Усе ўдзельнікі мітынга з вялікім адрабнем, пад доўга неамаўляючы воплескі і крыкі «ура», віталі меркаванні нашага Урада і партыі па аказанню дапамогі братам на класу — народам Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.

У прынятай рэзалюцыі настаўнікі і вучні заявілі:

«Заслушчавшы інфармацыю аб дапамозе Чырвонай Арміі народам Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны ў іх барацьбе за сваё вызваленне, мы з пачуццём глыбокага задавальнення вітаем мудрую палітыку нашага Урада. Нахай жыве мудрая палітыка нашай партыі і Урада!»

Н. БАРАНЕЦКІ.

ПОЙДЗЕМ РАЗАМ З МУЖАМІ

З вялікім удзімам байцы, камандзіры, палітрабнікі і жанкі каманднага састава Н-скай часці заслухалі па радыё паведамленне гаворкі Совецкага Урада тав. Маладтава. На мітынг, які пасля гэтага адбыўся ў часці, першай выстуіла жанка старшага лейтэнанта Т. С. Грынько.

У сваёй кароткай прамоўе яна сказала:

— Мы, жанкі каманднага і пачатковага састава, палкам адбраем пазіцыю нашага Урада, мы ўсе, як адна, разам з нашымі мужамі, станем на дапамогу брацкім народам Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны, якія імкнуцца да такога-ж шчаслівага і радаснага жыцця, якім жыць свабодны народ магутнага Совецкага Саюза.

Выстуіўшы затым таварыш В. Шыткоў — інтэлігент другога ранга, І. Палаўніка — малодшым палітрак, А. Крылоў — нам. палітрака заявілі: у гэты момант народ аднадушна адбрае палітыку Совецкага Урада, які прапанаваў дапамогу братам на класу — народам Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.

У прынятай мітынгам рэзалюцыі гаворыцца:

«Мы, байцы, камандзіры, палітрабнікі і жанкі каманднага і пачатковага састава Н-скай часці, сабраўшыся на мітынг, гораца вітаем рашэнне нашага Урада аб аказанні інтэлектуальнай дапамогі нашым братам на класу — народам Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.»

Мы ўпэўнены, што магутная Чырвоная Армія вялікага савецкага народа пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі і рэвалюцыйна-працарыцкага таварыша Сталіна з часцю выканае паставіленую перад ёю гістарычную задачу — дапамагчы народам Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны вызваліцца ад жудаснага прыгнёту польскіх памешчыкаў і капіталістаў і пачаць будаўніцтва новага, шчаслівага жыцця.

Мы, жанкі каманднага састава, абавязуем прыкласці ўсё свае сілы, каб дапамагчы нашым мужам у выкананні ітарачнай ім урадам палітыкі справы.

Нахай жыве мірная палітыка Совецкага Урада!

Нахай жыве камуністычная партыя і правары народнаў усяго свету наш любімы Сталін!»

П. АБАДУСНІ.

ПАТРО ГЛЕБКА РОДНЫМ БРАТАМ

Родны брат мой, таварыш гаротны, Сонна праўды і волю вітай, Станавіся ў шаронгі свабодных Будаваль свай разбураны край!

Нас адна радзіма краіна, Ды нароўнае шчасце лага; Мы квітнелі, раслі безупынна, — Вапа доля пакутнай была.

У калытэм ад поту шарачку, Зруйнаваны пакутнішым том, Вапа маі стаяла жабрачкай На марозе пал панскім акном;

Сестры мерлі на вуліцах бруных; Ад цямна да цямна праз ваі

МАГУТНАЯ ХВАЛЯ ПАТРЫЯТЫЗМА

За сахою хазілі пакутнай, Парабкамі служылі бацькі.

Брай Заходні зямлі Беларускай, Брай, растоптаны панскай нагой, Колькі сляз на палях тваіх вузкіх, Колькі дзекаў, аблітых крывёй!

Гоце гэтых пакут і зямогі, Вызваляйся з няволі і з кроті! Па-братарску руку дапамогі, Падаем мы табе, родны брат.

Броч у новыя, светлыя калі, Разарваўшы прымусу лапту! За іце неакоіцца Сталін — Усіх прыгнечаных бацька і друг.

АНАТОЛЬ АСТРЭЙКА СУСТРЭЧА

І чутка йдзе, што Сталіным з Крэмаля Дзіця Васіль абласкан і саграты.

Харошы мой Васіль, любімы сын, Наўжо не прытэцца з табой сустрэцца? Мае, што снег збіваў валасі, Сіпіна — гарбом, і спалела сэрца.

Набачыцца з табой хоць раз яшчэ, А там не страх і легчы ў дамавіну, І за слязой сляза з вачэй пачэ, І падае ў прымоў староў Хрысціны.

Шпатаўся з грабам карапасты дуб, Дзіця ў каласы маі капыталы. Каі быў скрушан награвічы слух І сонца ў снагах велічна заздала.

І дзіця ў хату раптам увайшла, Валы спыжэнай папрасіць папічка. Пі гэта зьявіў? На шарым шынялі Ушыхнулі маланка пятліны.

Наўжо Васіль? Пі гэта ноч ці дзень? Хрысціны пакасіліся калені. У вачах староў ад сьмяных грудзей Мізьгнуў прыветлівай усешкай Лені.

А за маёй — зямля зямля, Там родны сын жыве ў краі Совецаў.

17 верасня на мінскім стаханавым заводе імені Кірава адбыўся многалюдны мітынг, прысвечаны выступленню на радыё Старшыні Савета Народных Камісароў Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік тав. В. М. Маладтава. На здымку: на мітынг, Выступіў сакратар парткома тав. С. П. Мілоў.

ЯШЧЭ МАЦНЕЙ ЗГУРТУЕМСЯ ВАКОЛ ПАРТЫ ЛЕНІНА—СТАЛІНА

БАМАРЫШ, 18 верасня. З вялікім патхненнем сустрэлі працоўныя рабна паведамленне таварыша Маладтава аб мудрым рашэнні Совецкага Урада. У цэнтры горада ля помніка В. І. Леніну адбыўся многалюдны мітынг.

Выступае сакратар райкома КП(б) тав. Вейнсон. Ён гаворыць словы прывітання камуністычнай партыі, вялікаму Сталіну, працоўным Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі пакрываючы магутны «ура», доўга неамаўляючы ападысентамі.

На трыбуне хатня гаспадыня тав. Мельнічак, Простымі, ідуць ад шчырага сэрца, словамі яна расказвае аб вялікай радзіні савецкіх жыхары.

— Глыбокая, невыжываючая ахапіла нас усіх, калі мы дзевяці, што раз і назавесды клязца канец тэй галечы і жабрацтва, у якім жылі вёскі і гарады Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі. Хутка ў дамах нашых братоў такаса зазье лампачка Ільіча, пакой напюнацца радзімым смехам шчаслівай савецкай дзетвары.

Мой муж прызван у рады РСЧА. Але мае дзеці добра ведаць, што іх бацька заклікаў насіць пшасце тысячам дзіцяй Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. Баці патраба будзе, я, як і ўсе савецкія жыхары, з радзіноў Уступіў у рады перамажыжай Чырвонай Арміі.

Ад імені працоўных украінскага калгаса «Чырвоная Украіна» на мітынг выстуіў старшыня калгаса тав. Даніленка. Ён расказвае аб вялікім удзіме украінскіх калгаснікаў у сувязі з рашэннем Совецкага Урада аб дапамозе сваім адзінакроўным братам. У канцы сваёй прамоў ён запэўнівае прысутных, што калгаснікі сельгасспадка «Чырвоная Украіна» знаходзіцца ў поўнай мабілізацыі гатовыя.

Удзельнікі мітынга з вялікім удзімам паслаі прывітальную тэлеграму правары народаху таварышу Сталіну.

ЧАВУСЫ, 18 верасня. Чатыры тысячы працоўных раённага цэнтры сабраліся на мітынг, прысвечаны мудраму рашэнню Совецкага Урада.

Ва ўступным слове сакратар райкома КП(б) тав. Падаляк, выказваючы лужку ўсіх працоўных раёна, звяртаецца з вялікай паказкай да Совецкага Урада за своечасовае рашэнне аб дапамозе адзінакроўным братам — працоўным Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі.

Слова прагаварыўшыя работніцы швейнай арцелі тав. Каротчанка.

— Кожны з нас ведае, якім цяжкім і невыносным было жыццё прыгнечаных працоўных Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі, — гаворыць тав. Каротчанка. — Народ ідзе ад зверскай эксплуатацыі паноў. Вось чаму мы з тагой радзіноў вітаем мудрае рашэнне Совецкага Урада, якое нам у роліну Чырвоную Армію, якая нясе вызваленне нашым братам і сёстрам.

У аднадушна прынятай рэзалюцыі прапуючы заявілі:

«Палітыка раз'юпаных польскіх паноў прывяда да нечуваната напьянальнага гнёту працоўных. Мы поўнашча адбраем палітыку Совецкага Урада і гораца вітаем яго рашэнне аб абароне народаху Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі.»

Мы яшчэ мацней згуртуемца вакол партыі Леніна—Сталіна, не пакладаючы сілы для выканання паставіленых перад намі партыяй і Урадам заляч.

ХОПНІВ, 18 верасня. На прадпрыемствах, ва ўставах і ў калгасах раёна працоўныя з вялікай цікавасцю слухалі паведамленне гаворкі Совецкага Урада, яго рашэнне прыняць пад

да. Усёмі з вялікім удзімам прайшлі мітынгі.

На мітынгу ў сельгаспастарыцка арцелі імені Сталіна выстуіў калгаснік Аляксей Каваленка. Ён гаворыць:

— Польскія памешчыкі і капіталісты вядомы сматалі кроў працоўных Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. Зараз гэтых прадажных апагратысты пакаліў народ без дапамогі. Таму наш урад, вызваляючы волю ўсяго савецкага народа, прывяда рашэнне аказаць дапамогу украінцам і беларусам Польшчы. Шпер нашы браты і сестры зажывуць радзінам, шчаслівым жыццём.

У аднадушна прынятай рэзалюцыі калгаснікі гораца вітаюць рашэнні Урада. Яны абавязваюцца на працягу чатырох дзён уораць усяю будзю, да тарнава выканаць усё асенняе палывыя работы.

ВІПЕБСК, 17 верасня. 5 тысячы рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў фабрыкі «Сяг іш дзетрыялізацыі» прысутнічалі на мітынг, прысвечаны выступленню таварыша Маладтава. З гарачымі прамавай, прасякнутым пачуццямі савецкага патрыятызма, вялікай любоўю да працоўных Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны выступілі сакратары абласнога камітэта партыі тт. Ступаў, Гішбург, рабочыя і прадстаўнікі інтэлігенцыі фабрыкі.

На трыбуне стаханавы псха палітрак тав. Канаева. Яна гаворыць:

— Нежапае слоў, каб выказаць радзіну, з якой мы прапанаем брацкую руку дамагі нашым братам і сёстрам з Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. Кожны з нас гарыць жаданнем выканаць заданне Совецкага Урада. Мы пверда ўпэўнены, што гэта заданне аб аказанні брацкай дапамогі будзе выканана.

Спакойна, з жаданнай хвалянальнай будзем яшчэ лепш працаваць на нашых станках. Мы юбра ведаем, што перавыкананне вытворчых панаў — лепшая дапамога Чырвонай Арміі.

У прынятай рэзалюцыі калектыў фабрыкі гораца адбрае мудрую палітыку Совецкага Урада, яго рашэнне прыняць пад

МАГУТНАЯ ХВАЛЯ ПАТРЫЯТЫЗМА

Пачуцце высокага патрыятызма і велізарнага натхнення ахапіла студэнтаў, выкладчыкаў і адміністрацыйна-тэхнічны персанал Мінскага медыцынскага інстытута.

Не прайшо і 15 минут пасля сканчэння выступлення на радыё Вячаслава Міхайлавіча Маладтава, як велізарную аўдыторыю запоўніў многалюдны калектыў інстытута.

Выстуіўшы дацэнт інстытута тав. Драгілеў падкрэсліў, што паведамленне таварыша Маладтава з вялікім энтузіязмам прынята ўсім савецкім народам.

— Якіх-небудзь два тыні прайшоў з пачатку германа-польскай вайны, а ўжо выніліся поўнае банкруцтва польскага Урада, яго няўменне арганізаваць абарону сваёй краіны. Наш абавязак грамадзян Совецкага Саюза — усмерна дапамагчы нашым братам з Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны выйсці з таго адчайнага становішча, у якое іх кінула звяржына кляка польскіх паноў і капіталістаў.

Затым выстуіў студэнт 5 курса, прыгаворыў тав. Оршак.

І атрымаў павеламленне аб прызнанні мяне ў Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію. З вялікай радзіноў я сустраў гэта вестку. Запоўнаў, што пры сутычцы з праціўнымі буду ў першых ралдах чырвоных байцоў. Буду бягласна біць ворага.

Многа было жадаючых выступіць на мітынг. Гаварылі прафесары, дацэнты, студэнткі. Іх словы зліваліся ў адзіны гучны голас савецкіх грамадзян, які адлюстравуў магутнасць і веліч сацыялістычнай дзяржавы.

У рэзалюцыі мітынг прыняў наступную рэзалюцыю:

«Мы, 1.600 студэнтаў, навуковых работнікаў і адміністрацыйна-тэхнічны персанал Мінскага дзяржаўнага медыцынскага інстытута, адбраем і вітаем мудрае рашэнне Урада нашай вялікай радзімы — аказаць брацкую дапамогу працоўным Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.»

Абавязуем усмерна паянацца якасць і паказальнікі вучобы, з уздзясяняючай энэргіяй будзем мацаваць магутнасць нашай краіны.

Гарачае прывітанне працоўным братам з Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. Нахай жыве прамавай працоўных, друг рабочых і сялян усяго свету таварыш Сталін!»

А. МІНЬКОВ.

ГІСТАРЫЧНЫ ДЗЕНЬ

Усе навуковыя работнікі і супрацоўнікі Акадэміі Навук БССР сабраліся на мітынг, прысвечаны найвялікшай падзеі ў жыцці народаў Совецкага Саюза. Мітынг акрыў сакратар партбара Акадэміі Навук. З прамавай, поўнымі глыбокага савецкага патрыятызма, пачуцця любіва да братаў з Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі выстуіў рад навуковых работнікаў Акадэміі. Глыбокай дынамічнасцю да польскіх паноў-варвараў, думшчэлаў беларускай культуры было прывітанне выступленне прафесара Я. І. Ракава.

— У той час, — гаворыць тав. Ракава, — як БССР за гола савецкай улады дасягнула велізарных поспехаў ва ўсіх галінах палітычнага, гаспадарчага і культурнага будаўніцтва, Заходняя Беларусь пад гнётам польскіх паноў дэйшла да крайняй ступені дэградацыі, развалу і культурнага адзічання.

Нараўнае нашага шчаслівага жыцця з базіра на паяжым становішчам нашых братаў з Заходняй Беларусі лішні раз даказвае, што палітычны, гаспадарчы і культурны ўдзім народаў магчы тэлыкі пры звяржэнні капіталістычнага лагу, толькі пры савецкай уладзе.

Я ад сэрца гораца вітаю рашэнне Совецкага Урада аб дапамозе братам з Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.

З вялікай прамай выстуіў прэзідэнт Акадэміі навук БССР, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР тав. Гроў.

— Рашэнне нашага Урада аб дапамозе працоўным Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны, — гаворыць ён, — з вялікім энтузіязмам сустрае ўсім савецкім народам.

Наша бабая заляч, заляч нашай слаўнай Чырвонай Арміі — дамагчы нашым братам на класу вызваліцца ад жахаў вайны, эксплуатацыі і падняўлення.

Мы, навуковыя работнікі Акадэміі Навук, прадстаўнікі савецкай інтэлігенцыі, гораца вітаем рашэнне нашай партыі і Урада і заўраем, што мы гатовы ў любую мінуту стаць у рады нашай любаснай Чырвонай Арміі і выканаць свой пачотны абавязак перад радзімай.

У прынятай на мітынг рэзалюцыі работнікі Акадэміі Навук пішуць:

«Мы, супрацоўнікі Акадэміі Навук БССР, поўнашча адбраем і патрыятычнае мудрую палітыку нашага Урада. Абавязуем усё, як адзіна, на першаму закліку партыі і Урада, не шкадуючы сваіх сіл і жышя, абараняць ітарачы народнаў вялікага Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік і нашых братаў на класу — працоўных Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі.»

А. БАЯЛІВІЧ.

БУДЗЕМ ПРАЦАВАЦЬ ПА-СТАХАНАУСКУ І БІЦЬ ВОРАГА ПА-ХАСАНАУСКУ

З вялікім удзімам прайшоў мітынг на заводзе імені Чкалава (Мінск). Усе рабочыя ў сваіх выступленнях гораца віталі рашэнні Совецкага Урада аб аказанні дапамогі працоўным Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. Гэтым рашэннем Совецкі Урад выказаў волю ўсяго 170-мільёнага савецкага народа.

— 15 верасня, — сказаў у сваёй усхваляванай прамоўе стаханавец зборачнага псха тав. Швейтэр, — я бмў прызваў на ваенную службу і атрымаў пачотнае званне воіна Чырвонай Арміі. Я абавязваюся да апошняй кропі крыві абараняць заваяваныя сацыялізмам.

Рабочы механічнага псха тт. Кныль і Стурко, якія знаходзіцца зараз у адпачынку, абавязаліся на 10 дзён раней тэрміну прыступіць да работы, заманіць адсутных таварышоў, паказаць узоры стаханавецкай працы.

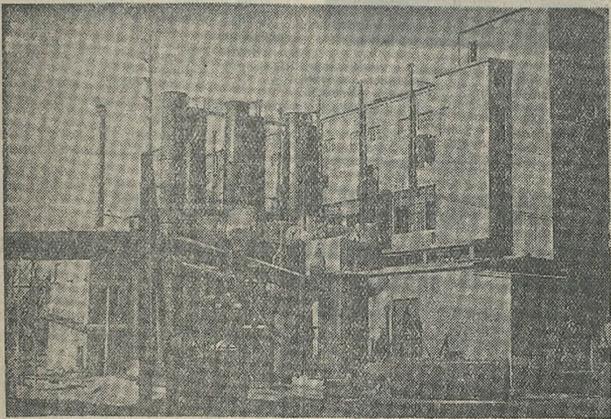
Яны выклікалі на сопсаборніцтва ўвесь псх з тым, каб выканаць план не менш як на 200 проц.

— Зараз сваё вытворчае заданне, — сказаў рабочы ітмапавочнага псха Клеўко, — я выканваю на 250 проц. Абавязваюся даць 300—350 проц. пана

Шчасце жыць пад Совецкай звяздай

У сюзорі адзінацці Саюзных Рэспублік квітнее роўная сярод роўных ордэнаносная Совецкая Соцыялістычная Беларусь

Шкловавод імені Сталіна (Гомель), Скруберы газагенератарага імя.

БЕЛАРУСЬ ІНДУСТРЫЯЛЬНАЯ

У выніку ажыццяўлення мудрай Леніна-сталінскай нацыянальнай палітыкі партыі большавікоў у Совецкай Беларусі створана пераважна соцыялістычная прамысловасць, узброеная на апошнім слове тэхнікі.

Прамысловасць зараз займае вялікае месца ў народнай гаспадарцы рэспублікі, удзельная вага яе складала 79,6 процанта.

У 1913 годзе ўся прамысловасць дзяржавы Беларускай Рэспублікі выдала прадукцыі на 89 мільянаў рублёў, у 1938-м годзе прамысловасць БССР дала краіне прадукцыі 2.150 мільянаў рублёў — рост больш чым у 25 разоў.

Тымак інавіцкая чучоцка-трымацкая фабрыка «КІМ» у 1938 годзе выдала прадукцыі на 95 мільянаў рублёў. Мінская скура-галатарыйная фабрыка імя Куйбышава дала ў 6 разоў больш прадукцыі, чым усе скруберы, абутковыя і футравыя прадпрыемствы дзяржаўнай Беларусі.

За год двух сталінскіх пяцігодкаў вырашана на капітальнае будаўніцтва ў прамысловасці каля 860 мільянаў рублёў. Пабудавана 1.700 прадпрыемстваў, якія вырабляюць рознастайныя прадукты і тавары.

Пяршыня першай пяцігодкі — бабруйскае машынабудаўнічае і аўтамабільнае завод імя І. С. Якімавіча ў Бабруйску, які ў 18 мільянаў рублёў імятаваўся ў розных дзяржаўных вырабах.

Пучаны ў эксплуатацыю такія гіганты індустрыі, як аршанскі ільнамалінавы завод імя Сталіна, гомельскі завод соцыялістычнага будаўніцтва, барысаўская вышывальная фабрыка, прыжэцкі цементны завод, віцебская швейная фабрыка «Спячэны ільнянікі» і многа, многа інш.

Створаны зусім новыя галіны прамысловасці, якіх не ведала дзяржаўная Беларусь, як напрыклад, сталінабудуцкія, каньітарская, маблеявая, тарфяная. Вырасла новая тэкстыльная прамысловасць, кансерва-гароднінная, мяса-малочная, хімічная. Пабудаваны механізаваныя хлебазаводы, машынава-мукамольныя вытворчасці.

Заводы і фабрыкі нашай рэспублікі выпускаюць складанейшыя станкі і машыны, маторы і гідратурбіны, паліна, цемент, бамбека шкло, чумкі і трымацы. На надрадных балятах, якія каліся ў аўтамабілі, вышываюць для народа, пабудаваны буйныя тарфяныя заводы: «Січэвава», «Вольнікі», «Чырвоны сцяг», імя І. С. Якімавіча і многія іншыя, якія даюць штогод для нашай прамысловасці і электрастанцый мільёны тон высокакачэскага паліва.

На базе велізарных асінаўскіх балятаў пабудавана буйнейшая электрастанцыя рэспублікі — яна носіць імя вялікага правядыра народаў таварышча Сталіна. На правадках пяці электраэнергія на прадпрыемствы Віцебска, Магілёва, Дуброўны, Шклова, Лапачы, Ільча запаліліся ў тысячы калгасных дамоў.

Каранныя зрукі адбыліся ў геаграфічным размяшчэнні прамысловасці БССР. Такія гарады, як Мінск, Віцебск, Гомель, Магілёў, Орша, Вабруйск, Барысаў, выраслі ў буйныя прамысловыя і рабочыя цэнтры. Валова прадукцыя прамысловасці Магілёва, напрыклад, вырасла ў параўнанні з 1913 годам амаль у 87 разоў.

Праведзеная тэхнічная рэвалюцыя, шырока разгорнутае соцыялістычнае спаробіцтва і сталінаўскі рух на прах прымствах ва многа раз павысілі прадукцыйнасць працы рабочых. У 1937 годзе ошэнькі рабочы за 7 гадзін даваў у два разы больш прадукцыі, чым рабочы дзяржаўнай Беларусі за 11—12 гадзін работы.

Велізарнае развіццё прадукцыйнасці працы забяспечыла няўхільны рост матэрыяльнага ўзроўню рабочых. Навасёдыні зніжана беспрацоўе. Гадавы фінансавы зарплатны і служавы буйнай прамысловасці БССР вырас за 41,5 мільянаў рублёў у 1928 годзе да 353,5 мільянаў рублёў у 1937 годзе. За другую пяцігодку сярэднемесячная зарплата рабочага вырасла на 70 процантаў.

Велізарныя перспектывы адкрыты перад соцыялістычнай прамысловасцю БССР у трэцяй сталінскай пяцігодцы. Агульная прадукцыя прамысловасці ў гэтых пяцігодках будзе больш чым у два разы больш чым у першых пяцігодках. Асабліва ўвага ўдзяляецца развіццю машынабудавання і прамысловай перапрацоўцы. У кожным раёне будуць створаны рознастайныя невялікія прадпрыемствы і майстэрні, якія павялічваюць вытворчасць патрэбных насельніцтву ўсім неабходнымі прадуктамі і таварамі.

Беларускі народ да канца аддан сваёй соцыялістычнай рэвалюцыі, вялікаму СССР. Над неперажымым сцягам партыі Леніна-Сталіна прапуючы БССР будуюць далей і яшчэ большым энтузіязмам мадэляваць сваю крэху з усімі брацкімі савецкімі народамі, якія будуць з яшчэ большымі намаганнімі мадэляваць абаронную магутнасць рэспублікі. Беларускі народ у любы момант гатовы разам з Чырвонай Арміяй стаць на абарону рудыжоў соцыялістычнай рэвалюцыі.

РАСЦЕ ДОБРАБЫТ ПРАЦОЎНЫХ

У страшэннай беднасці і цемры жылі працоўныя масы Беларусі пры царскай уладзе. Царскі ўрад прыгнэтаў іх калітэчна, эканамічна і ў нацыянальна-адносіннах. Мноства калгасных расцэ пераважна існавала ў карчуну галечы беларускіх сялян у мінуты.

Толькі вялікая партыя большавікоў, лідзіра правядыра Леніна і Сталіна вызваліла беларускі народ ад іго памешчыкаў і капіталістаў. Пры савецкай уладзе беларускі народ ажыў радасна, шчасліва, культурна і заможна. Родная камуністычная партыя асабіста вялікі Сталін кіруючыя аб тым, каб з кожным годам расла і ўнабывала БССР, каб у ёй было больш школ, клубоў, тэатраў, каб упарадкаваліся гарады і сёлы. Аб гэтым яра свядчаць шчырыя рэсурсы Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі.

Другая Сесія Вярхоўнага Савета БССР, якая ідзена адбылася, зацвердзіла Дзяржаўны бюджэт нашай рэспублікі на 1939 год у суме 1.319.634 тыс. рублёў, на 11,6 проц. больш, чым у 1938 годзе. З гэтай сумы выдзелена 82.493 тыс. руб. на далейшае развіццё прамысловасці, 65.575 тыс. рублёў — сельскай гаспадарцы. На народную асвету асігнавана 608.670 тыс. руб. і т. д.

Вось якую вялікую суму грошай адпусае дзяржава беларусаму народу. І мы будзем бацькі, як за год савецкай улады выраб добрабыт працоўных Беларусі.

Якім выдатным, упарадкаваным, прыгожым сталі гарады і вясняныя пачты БССР. Мінск у мінуты — невялікі гурберскі горад, горад мяшчан, купцоў, дробных рамеснікаў, горад з велізарнай масай беднаты. Вуліцы былі без маставых і траўраў, ноччу ўтапалі ў цемры. Беларускія яшчэ больш зруйнавалі горад.

Цяпер Мінск — гэта культурны, упарадкаваны горад, сталіца квітнеючай Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі. За год савецкай улады ў горадзе выраб рад новых буйных прадпрыемстваў.

Вуліцы горада пакрыліся асфальтам, брушчаткай, клінкерам. Выраслі выдатныя шматпавярховыя жылыя дамы, паланы культуры, як Вялікі тэатр оперы і балета, бібліятэка імя Леніна, Палац піанераў, Дом Чырвонай Арміі, рабочыя клубы, будыны Акадэміі навук, клінічнага гаратка, політэхнічнага інстытута і многія іншыя. Замест старой конкі ў 1929 годзе пачаў працаваць трамвай.

Таксама выраслі і ўпарадкаваліся і такія гарады, як Гомель, Віцебск, Магілёў, Мозырь, Барысаў, Орша, Рэчыца. На паяльшэнне добрабыту гарадоў дзяржава адпускае вялікія сумы грошай. Напрыклад, бюджэт камунальнай гаспадарцы на 1939 год складала 63.343 тыс. рублёў.

У дружнай сім'і народаў вялікага Савецкага Саюза культурным і заможным жыццём жыць беларускі народ.

РОСКВІТ КУЛЬТУРЫ, АСВЕТЫ І МАСТАЦТВА СОВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

За 20 год свабоднага, сапраўды шчаслівага творчага жыцця пад зоркай савецкай звяздай пшына расцвіла культура, асвета і мастацтва Савецкай Беларусі. Беларускі народ пабудоваў для сваіх дзяцей дзясяткі тысяч школ, стварыў мноства вышэйшых навучальных устаноў, навукова-даследчых інстытутаў, тэатраў, дамоў соцыялістычнай культуры, бібліятэк, ён стварыў сваю ўласную, вялікую, нацыянальную і па форме, соцыялістычную па змесце, культуру.

Навасёдыні знікла беспрацоўе і мінула. Свае велізарныя дасягненні беларускі народ замацаваў у Канстытуцыі БССР, прынятай на аснове вялікай Сталінскай Канстытуцыі.

Як каласальную гістарычную перамогу, ён запісаў у сваёй Канстытуцыі: «Грамадзяне БССР маюць права на асвету».

Гэта права забяспечыла ўсеагульную абавязковую асвету на ўсёй тэрыторыі 7 класаў, у горадзе ў аб'ёме поўнай сярэдняй школы. Гэта права забяспечыла шырокі сеткай школ, пабудаваных у горадзе. У БССР налічваецца амаль 7 тысяч пачатковых, пачаткова-сярэдніх і сярэдніх школ. У іх навуцацца 1.185 тыс. вучняў. Гэты армію шчаслівай, жывацірачнай дзяціна будучыня, інтэлігентнай рэспублікі, сельскагаспадарчых інстытутаў, інстытутаў журналістыкі і іншыя.

На адну толькі асвету ў гэтым годзе дзяржава асігнавала 608.670 тыс. рублёў. Расходы на народную асвету ў 1939 годзе складалі звыш 100 рублёў на душу насельніцтва. Дастаткова параўнаць гэты памер з 60 копеек, якія трапіў царскі ўрад на народную асвету на аднаго чалавек у Беларусі, каб убачыць, які велізарны дасягненні дабіўся беларускі народ пад кіраўніцтвам партыі Леніна-Сталіна, пры брацкай дапамозе вялікага рускага народа.

Разам з агульным росквітам культуры пшына расцвіла мастацтва беларускага народа. Да рэвалюцыі на Беларусі не было ні аднаго тэатра. Зараз іх ёсць 15. А адзін толькі Вялікі Дзяржаўны тэатр оперы і балета мае каля 800 работнікаў. Новы выдатны будынак артыстаў імя І. С. Якімавіча тэатра, Ільчаўская зала тэатра змяшчае 1.500 чалавек. Дзяржава зраховала 17 мільянаў рублёў на будаўніцтва гэтага вялікага ачага тэатральнай культуры ў Беларусі. У нас ёсць 44 буйных кіна-тэатраў, каля 1.200 нямых і гучавых кінаперавак.

Дзяржаўная філармонія, якая мае ў сваім складзе сімфанічны аркестр, аркестр народных інструментаў, хор, ансамбль народнай песні і пляскі; кансерватарыя, 4 музычныя вучылішчы, 10 музычных школ, кінафабрика — усё гэта створана са годна савецкай уладай.

Савецкая Беларусь вырашыла выдатныя кадры пісьменнікаў, артыстаў, кампазітараў. Няма такога вяду мастацтва, якога б царскі не было ў нашай рэспубліцы. Ва ўсім гэтым уасоблены штодзённыя клопаты партыі, улада і вялікага Сталіна аб росквіце культуры нашга народа.

У БССР налічваецца каля 5 тыс. гуртоў мастацкай самадзейнасці. Звыш 70 тысяч рабочых, калгаснікаў, служавых і савецкіх інтэлігентаў актыўна ўдзельнічаюць у гэтых гуртах. Для кіраўніцтва ўсёй гэтай многатысячнай арміяй музыкантаў, спевакоў, танцоўшчыц і расказчыкаў існуюць 5 абласных дамоў народнай творчасці, адзін рэспубліканскі.

Низверна вырасла сетка культурна-асветных устаноў. У гарадах, рабочых пасёлках, на вёсках ёсць 2.944 клубныя установы, 88 раённых дамоў соцыялістычнай культуры, 1.417 хат-чытальні, 5 музеяў, 3687 масавых бібліятэк, з колькасцю кніг звыш 5 мільянаў.

У БССР выпускаецца 197 рэспубліканскіх, абласных і раённых газет. На многіх буйных прадпрыемствах і навучальных установах таварышча выходзяць свае друкаваныя газеты. Дзяржаўнае выдання выдана многатысячнымі тыражамі на беларускай і рускай мовах творы класіка марксізма-ленінізма, лепшыя творы сусветнай заходняй літаратуры і творы сучасных савецкіх пісьменнікаў.

Шчасліва жыць народ Савецкай Беларусі. Квітнее яго многатысячная культура. І кожны грамадзянін нашай вялікай рэвалюцыі ведае, што гэта вынік брацкай дапамогі вялікага рускага народа, вынік мудрай нацыянальнай палітыкі партыі Леніна-Сталіна.

Адзін тэатр. Зараз іх ёсць 15. А адзін толькі Вялікі Дзяржаўны тэатр оперы і балета мае каля 800 работнікаў. Новы выдатны будынак артыстаў імя І. С. Якімавіча тэатра, Ільчаўская зала тэатра змяшчае 1.500 чалавек. Дзяржава зраховала 17 мільянаў рублёў на будаўніцтва гэтага вялікага ачага тэатральнай культуры ў Беларусі. У нас ёсць 44 буйных кіна-тэатраў, каля 1.200 нямых і гучавых кінаперавак.

Дзяржаўная філармонія, якая мае ў сваім складзе сімфанічны аркестр, аркестр народных інструментаў, хор, ансамбль народнай песні і пляскі; кансерватарыя, 4 музычныя вучылішчы, 10 музычных школ, кінафабрика — усё гэта створана са годна савецкай уладай.

Савецкая Беларусь вырашыла выдатныя кадры пісьменнікаў, артыстаў, кампазітараў. Няма такога вяду мастацтва, якога б царскі не было ў нашай рэспубліцы.

Ва ўсім гэтым уасоблены штодзённыя клопаты партыі, улада і вялікага Сталіна аб росквіце культуры нашга народа.

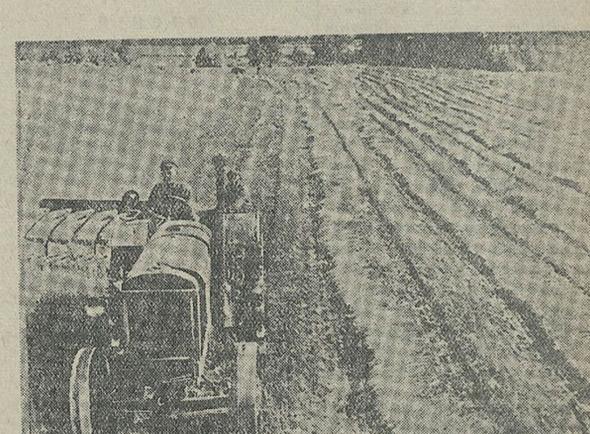
У БССР налічваецца каля 5 тыс. гуртоў мастацкай самадзейнасці. Звыш 70 тысяч рабочых, калгаснікаў, служавых і савецкіх інтэлігентаў актыўна ўдзельнічаюць у гэтых гуртах.

Для кіраўніцтва ўсёй гэтай многатысячнай арміяй музыкантаў, спевакоў, танцоўшчыц і расказчыкаў існуюць 5 абласных дамоў народнай творчасці, адзін рэспубліканскі.

Низверна вырасла сетка культурна-асветных устаноў. У гарадах, рабочых пасёлках, на вёсках ёсць 2.944 клубныя установы, 88 раённых дамоў соцыялістычнай культуры, 1.417 хат-чытальні, 5 музеяў, 3687 масавых бібліятэк, з колькасцю кніг звыш 5 мільянаў.

У БССР выпускаецца 197 рэспубліканскіх, абласных і раённых газет. На многіх буйных прадпрыемствах і навучальных установах таварышча выходзяць свае друкаваныя газеты. Дзяржаўнае выдання выдана многатысячнымі тыражамі на беларускай і рускай мовах творы класіка марксізма-ленінізма, лепшыя творы сусветнай заходняй літаратуры і творы сучасных савецкіх пісьменнікаў.

Шчасліва жыць народ Савецкай Беларусі. Квітнее яго многатысячная культура. І кожны грамадзянін нашай вялікай рэвалюцыі ведае, што гэта вынік брацкай дапамогі вялікага рускага народа, вынік мудрай нацыянальнай палітыкі партыі Леніна-Сталіна.

Уборка ільчы ў калгасе «Пахата», Вудамішалеўскага раёна.

БЕЛАРУСЬ КАЛГАСНАЯ

Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэвалюцыя, калгасны лад адкрыў новую светлую старонку жыцця. Толькі наша рэвалюцыя пераўтварыла буйныя памешчыцкія мары беларускага народа. Людзі жывуць радасна, шчасліва, упэўнены ў сваёй будучыні. Беларускі рабочы і сялянскі — поўнапраўны ўладары неасяжных багачыў, уладары ўсеагульнай і шумных рэк і бліскучых азёр, зялёных дубраў, бароў... Беларускі рабочы і сялянскі — гаспадары соцыялістычнай дзяржавы, поўнапраўныя члены вялікай міжнароднай сталінскай сім'і народаў.

Няма больш паўразваленай вёскі, якая стагоддзямі драмала сярод дрыгвіністых балятаў, сцігліва тулілася між густых хмызнякоў.

За год сталінскіх пяцігодкаў вырасла новая соцыялістычная вёска. 92 проц. селянскіх двароў аб'яліны ў буйныя соцыялістычныя гаспадаркі. Замест прыгонных, нахіліўшыся да лоў халінак чыныя сталі ў рад новыя, светлыя будыны, якія ахапляюць армію электрычных святлоў.

Па-новаму перакроены былія пакосныя землі. 8 мільянаў гектараў зямлі наважна замацаваны за 9.665 калгасамі. Распіл, зацарсавала жыццё калгаснае.

3 года ў год расце тэхнічнае ўзбраенне сельскай гаспадаркі. 234 МТС абслугоўваюць соцыялістычныя земляробства. 3 кожным годам машынараца парк машына-трактарных станцый. 9 тысяч трактараў узмацняюць тэўстыя глыбы калгаснай зямлі. 1.300 калгаснікаў, нібы вараі, прымаюць у жытнівым аяліне. Больш 4.000 аўтамабіляў — у распарадкаванні калгаснай гаспадаркі. Перавозам машыны, ротамац матороў поўнацца прасторы калгаснага сваятоў.

Адна з самых выдатных зваёў калгаснага ладу заключаецца ў тым, што ў сельскай гаспадарцы, які ў прамысловасці, вырастаюць новыя большыя кадры калгаснай інтэлігенцыі, тэхнічна падрыхтаваныя кадры.

Беларуская ордэнаносная Савецкая Рэспубліка мае звыш 1000 аграроў, 21.000 трактарыстаў, каля 5.000 машыналістаў складаных маладарцаў, 800 вет урачоў.

І самае глаўное — калгасны лад нарадзіў выдатных энтузіястаў высокай урдавак, жывагадоўцаў, якія паказваюць узоры высокай прадукцыйнасці працы. Многія з іх праславіліся сваёй бліскучай работай на ўвесь Савецкі Саюз.

Больш 400 зялёных людзей Савецкай

Беларусі, наватараў сельскай гаспадаркі Савецкім уладам узнагароджаны ордэнамі і медалямі.

Непраходныя баляты, сыпучыя пяскі воляю партыі большавікоў ператвораны ў квітнеючыя калгасныя палі. Там, дзе ашчэ не так даўно туманам аяліты ляжалі гнілыя баляты, дзе рыскалі ваўкі ды скавоталі совы ўначы, шумяць зараз багатым ураджаем палеткі калгаса імя БАВА, Любавіцкага раёна.

Прымяняючы перадавую сталінаўскую аграрную тэхніку, калгас імя Валадарскага, Магілёўскага раёна, яны ў сярэднім з кожнага гектара 15 цэнтнераў пшаніцы, 16,9 цэнтнера ячменю, 13,6 цэнтнера аўса і 7 цэнтнераў ільчовакава.

Усё больш і больш расце заможнасць і культура калгаснай вёскі. Зямля пшчора аяліцае чэстную працу калгаснікаў. Так, напрыклад, у калгасе імя Тэльмана, Брацінскага раёна, у мінутым годзе на працадзень калгаснікі атрымалі па 3 кг. зернавіч, 10 ёр. бульбы, па 3 руб. грошай, многа аяліч, гародніны, яблук.

Калгаснік Ігнат Александравіч Шылуцкі атрымаў на прапанні 2,42 тоны хлеба, 11 тон бульбы, 3,3 тоны кармоў, 2 тоны аяліч і гародніны, 44 кг. мёду, мяса, малака і больш 3000 рублёў. Ішчэ больш высокай прыбыткі атрымліваюць калгаснікі ў гэтым годзе. А такіх калгасоў у Беларусі сотні і тысячы.

Наважна знікаюць сталінінскія-прышчэпаўскія хутары, знікае адзіноцтва. Выкладваюць гістарычнае рашэнне Пленума ЦК ВКП(б) «Аб мерах ачоны грамадскіх зямель калгасоў ад разбазарвання» — у Беларусі за адзін трыма гаты год асялілі больш 109 тысяч хутароў. Вырастаюць новыя соцыялістычныя калгасныя паселішчы з шырымі вуліцамі, прасторымі, светлымі дамамі. Наволад вёсак шумяць прысады, прытуць салы, рошчыя плодчы...

Значна пашырлася сетка калгасных хатчытальні, дамоў соцыялістычнай культуры і бібліятэк. Калгасныя маюць каля 4000 бібліятэк. Кіно, газеты, кнігі сталі першай неабходнасцю калгаснікаў. Толькі за адзін мінуты год калгаснае вёска купіла 5500 патэфонаў, 130 пінна, 630 вельветоў, 115 машынашылцаў, 5000 швейных машынаў.

Радасна і шчасліва жыюць калгаснікі Беларускай. Усім гэтым поспехам калгаснае сялянства Савецкай Беларусі абавязана вялікай большавіцкай партыі і яе правядыраў — таварышча Сталіну. Бось чаму беларускі народ так пэсна ўтругаван вакол ленінска-сталінскага ЦК, вакол любимага правядыра народаў — таварышча Сталіна.

КЛОПАТЫ АБ ЗДОРОЧІ ПРАЦОЎНЫХ БССР

Ахова здароўя насельніцтва стала агульнадзяржаўнай справай. Шырокім фронтам выдзена барацьба за зніжэнне захворваласці, за поўную ліквідацыю інфекцыйных хвароб.

Гарады і сёлы Савецкай Беларусі пакрыліся сеткай бальніц, разліжных дамоў амбулаторыі, дзіцячых ляяў, дамоў адпачынку, клінік, медыцынскіх навучальных устаноў. Рэзка зніжлася смяротнасць у параўнанні з дзяржаўным перыядам, палешчылася фізічнае развіццё працоўных. Тыпчыня для дзяржаўнай Беларусі хваробы — калтуны, воста за год савецкай улады жанулі ў вечаісць. Поўнаццю ліквідаваны захворванні аваротным тыфам.

У гэтым годзе савецкая дзяржава асігнавала на ахову здароўя ў БССР 288 мільянаў рублёў — у 22 разы больш, чым у 1928 годзе. Такія велізарныя зрукі на справу аховы здароўя працоўных можа адпуская толькі краіна соцыялізма, дзе партыя, урад кіруючыя аб народзе, аб яго здароўі і радасным жыцці.

Беларуская калгасная вёска за год сталінскіх пяцігодкаў дабілася велізарных поспехаў ва ўсіх галінах соцыялістычнага будаўніцтва, у прыватнасці, у медыцына-асвету. Гэтыя поспехі кожны працоўны адчувае на сабе. У дзяржаўнай Беларусі сельская медыцына была ў загоны, а амаль не было. На адзін урачэбны ўчастак у 1635 вёсот у буйной

Мінскай губерні прыходзілася 52 тысячы хвароў, Іптер-жа адзін урачэбны ўчастак абслугоўвае амальнасць прыбыліва ў 10 вёсот.

У Савецкай Беларусі налічваецца 112 сельскіх бальніц, 505 сельскіх урачэбных участкаў, 1030 фельчарскіх і фельчарска-акушарскіх пунктаў, 145 сельскіх аптек. Амаль кожны два сельсоветы маюць урачэбны ўчастак, амаль у кожным сельсавеце ёсць фельчарскі, або фельчарска-акушарскі пункт. Утрыманне аднаго ўрачэбнага ўчастка на вёсцы абаходзіцца дзяржаве ў сярэднім у 18 тысяч рублёў у год.

Вялікі дасягненні ў ахове маці і дзіцяці. Выкладаны дзясяткі мільянаў рублёў дзяржаўнай дапамогі па пшымажынісці. Расце і павялічваецца разлічная дапамога. Так, у 1933 годзе на нашай рэспубліцы было 1117 ватыльных коек, а цяпер — 3000. Адкрыты сотні калгасных разлічных дамоў. У калгасе БССР працуюць звыш 6000 сезонных ляяў, якія абслугоўваюць 140 тысяч дзіцяч калгаснікаў.

Савецкая Беларусь вырашыла свае кадры медыцынскіх работнікаў. Іх каля 10 тысяч чалавек. Толькі ў гэтым годзе Мінскі дзяржаўны медыцынскі інстытут і медыцынскія школы падрыхтавалі і выпусцілі 480 урачоў, трымаць фельчараў, акушароў, медыцынскіх сястэр. Значная частка з іх накіравана на работу ў вёскі.

Усеагульная сельскагаспадарчая выстаўка ў Маскве. НА ЗДЫМКУ: выступленне самадзейнага калгасніка ансамбля песні і танцаў Беларускай ССР. Фота Г. Шырокова (фотакронка ТАСС).

ЗАМЕЖНЫ ДРУК АБ МЕРАПРЫЕМСТВАХ СОВЕЦКАГА УРА ДА

ГЕРМАНИЯ

БЕРЛИН, 18 верасня. (ТАСС). Германскі друк шырока агулавае па выступленні на радыё Старэйшага Савета Народных Камісарыяў СССР тав. В. М. Молатава. Першы старонкі аб'явілі германскія газеты запаведаны паведамленнямі аб уступленні савецкіх войскаў у Заходнюю Беларусь і Заходнюю Украіну. Газета «Фелькішэр беебахтэр» у перадавым артыкуле «Новы закон Усходняй Еўропы», прысвечаны рашэнню Савецкага Урада ўзяць пад абарону роўтвенныя беларускі і украінскія народы Польшчы, жывае ідэі Савецкага Урада. «Мы бязмежна вітаем рашэнне Масквы. — піша газета, — якое абавязвае на кроўную сувязь паміж насельніцтвам Усходняй Польшчы і мясцовымі з ім насельніцтвам савецкіх рэспублік Беларусі і Украіны».

ЭСТОНІЯ

ТАЛІН, 18 верасня. (ТАСС). Прамову тав. Молатава слухалі многія грамадзяне Эстоніі па радыё.

Умовы жыцця ўкраінцаў і асабліва беларусаў у Польшчы добра вядомыя эстонцам. На эстонскіх падах прапавалі некалькі тысяч багракоў, прывезеных з Польшчы, а з іх добрая паловіна беларусаў. Эстонцаў звыклі да культурнага адсталасці беларусаў, іх негаспадарнасці, нішчата і адзічанне. Сярод эстонскай інтэлігенцыі існуе думка, што прыход Чырвонай Арміі азначае для беларусаў і ўкраінцаў вырашальнае ад адзічання і прыгнёта, у якое іх увярж незадачліва польскі ўрад.

Тут азначаюць, што Рым Сміглы меў 15.000 гектараў зямлі, а яго сялянне з вайскімі сем'ямі існавалі на паўгектарах.

Сенцныя эстонскія газеты друкуюць поўнаасцю на першай старонцы выступленне тав. Молатава па радыё і тэлекты пот.

уручных паслам дзяржаў і польскаму паслу.

Газеты падкрэсліваюць, што мерапрыемствы Савецкага Урада не выклікаюць ніякіх ускладненняў на ўзаемаадносіннах Эстоніі з СССР. Азначаюць, што ў адносіннах паміж Савецкай Расіяй і Эстоніяй няма ні аднаго спрэчнага пытання.

РУМЫНІЯ

БЕРЛИН, 18 верасня. (ТАСС). Карэспандэнт германскага інфармацыйнага бюро паведамляе з Бухарэста: «Румынія звязна з Польскай вайскавым патаненнем аб дапамоце. Але пасля выдання савецкага аб'явітавання прычыны ўважэння савецкай арміі ў Польшчу, Румынія астаецца пры сваёй палітыцы строгага нейтралітэта».

ФІНЛЯНДЫЯ

ХЕЛЬСІНКІ, 17 верасня. (ТАСС). Хельсінкі выйшлі звычайны выпуск газет.

Фінляндскія тэлеграфнае агенства прыводзіць ізаказанне прамовы тав. Молатава. Асабліва падкрэсліваюцца словы главы Савецкага Урада і кіраўніка знешняй палітыкі СССР аб тым, што абавязнасць СССР дапамагчы сваім аднакроўным братам — беларусам і ўкраінцам і — што ўсё насельніцтва Савецкай краіны згуртавана вакол Урада і палкам патрыятычнае сваю армію.

Агенства перадае таксама паведамленне з Масквы аб уручэнні фінляндскаму пасланніку ў Маскве ноты тав. Молатава, у якой указваецца, што Савецкі Савоз будзе прыводзіць палітыку нейтралітэта ў адносіннах Фінляндыі.

Каля 100 пісьменнікаў і паэтаў Савецкага Саюза прыбылі ў Ерэван на святкаванні прысволення тысячагоддзю армянскага алфавіта «Джукі» і «Сасусі». На юбілейным пленуме Праўлення Саюза Пісьменнікаў СССР прысядзілі пісьменнікі Масквы, Ленінграда, Беларусі, Татары, Буяра-Манголіі, Караілі і т. д. НА ЗЛЫМКУ (злева направа): Яна Купала, А. А. Фалдзев, А. Л. Барто, Л. М. Леонаў і А. А. Жару — на Курскім вакзале перад ад'ездам у Ерэван.

Фота В. Фішмана і Д. Чарнова (Фотокішэ ТАСС).

На юбілейным пленуме праўлення Саюза пісьменнікаў СССР

ЕРЭВАН, 18 верасня. (ТАСС). Учора вечарам адбылося чарговае пасяджэнне юбілейнага пленума Праўлення Саюза Пісьменнікаў СССР. Па даручэнню праўлення пленум тава. Фалдзев агулаві прамову главы Савецкага Урада тав. В. М. Молатава. У зале раздаліся прыгатаваныя вочкі ў чэсьць Чырвонай Арміі, у чэсьць Маршала Савецкага Саюза тав. Варашылава, у чэсьць правальтэра народаў таварыства Сталіна.

На трыбуне пазт Важан. Ён гаворыць усхваляваю прамову.

З прамовы выступілі таварыства Яна Купала, прадастнік Чырвонай Арміі тав. Гадоў і ішч.

Пленум прыняў рэзалюцыю, у якой гаворыцца: «Нам гора, наша Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія паказа і на гэты раз сваю баявую магучасць, свядомасць і дысцыпліну. Выконваючы сваю вайсковую вызваленчую задачу, наша армія пакрые сабе новымі подвігамі, гераізмам і славай».

ЗВОДКА НАРКАМЗЕМА БССР

Аб ходзе сельскагаспадарчых работ у калгасах па раёнах і абласцях рэспублікі на 15 верасня 1939 г. (У процантах да плана)

Вобласці і раёны	Абсалютны адсотак выканання работ	Планавы аб'ём работ са спрыячч.	Пасеяна азіах.	Планавы аб'ёмна	Выканана	Завяршана сабрава.	Вобласці і раёны	Абсалютны адсотак выканання работ	Планавы аб'ём работ са спрыячч.	Пасеяна азіах.	Планавы аб'ёмна	Выканана	Завяршана сабрава.
Віцебская вобласць	58,1	1,8	87,0	4,6	7,8	52,2	Менскаўскі	55,9	0,5	94,3	5,1	0,9	51,7
Раёны:							Правальскі	58,3	3,4	100,1	8,6	11,0	37,7
Аршанскі	54,6	1,5	96,7	9,1	4,5	30,1	Халіцкі	66,7	0,08	95,9	4,4	1,8	21,4
Асецкі	68,6	0,3	97,2	1,9	13,4	88,2	Навушкі	46,0	12,1	90,0	3,1	2,4	30,7
Багушэўскі	54,8	0,6	88,0	4,2	4,9	68,1	Чарыкаўскі	51,9	4,9	84,2	5,5	0,9	18,2
Беланавіцкі	51,0	0,1	78,9	0,7	5,5	46,9	Чырвонаяпольскі	57,6	4,3	84,8	12,1	6,2	5,6
Ветранскі	59,1	3,7	71,7	3,1	9,4	54,1	Шклоўскі	51,3	—	86,3	3,7	1,7	37,5
Віцебскі	66,6	4,1	80,7	11,1	7,5	44,0	Мінская вобласць	51,3	4,5	95,5	14,7	4,9	41,0
Гарадніцкі	67,8	0,3	92,4	3,8	7,0	55,4	Раёны:						
Дубровенскі	62,0	0,6	85,8	3,5	10,0	49,8	Барысаўскі	61,5	3,8	96,2	9,7	6,4	30,5
Дрысенскі	51,2	9,5	91,2	1,1	11,1	47,3	Вялейскі	67,6	—	97,4	18,0	21,9	64,4
Дубровенскі	62,0	0,3	85,8	3,5	10,0	49,8	Грэскі	40,4	1,9	100,1	17,4	6,6	54,5
Лельчэўскі	71,6	—	77,3	3,3	9,6	55,8	Заслаўскі	48,1	2,6	95,0	9,7	0,6	20,0
Лёўнаўскі	42,3	—	86,7	1,8	4,0	42,2	Копыльскі	39,5	5,5	94,3	9,0	2,3	46,7
Мехаўскі	71,9	—	80,9	3,7	6,7	74,7	Крупскі	50,4	3,9	96,4	7,2	2,8	46,7
Поліцкі	57,6	19,3	75,3	6,4	22,9	13,2	Лядоўскі	44,4	20,1	97,8	13,6	1,0	36,2
Росненскі	74,2	—	88,1	9,9	15,0	51,3	Любавіцкі	54,7	1,1	95,6	10,3	4,7	52,4
Сенненскі	40,6	1,3	95,9	3,6	4,2	75,7	Мінскі	36,6	4,5	96,6	6,1	6,0	36,6
Сіроцінскі	55,7	0,3	89,7	1,5	7,8	88,4	Менскі	56,1	3,5	100,0	11,0	1,2	43,5
Суражскі	48,7	0,2	84,5	6,4	5,7	43,6	Племчаніцкі	64,9	0,3	100,1	20,0	7,9	43,2
Талачынскі	57,4	0,9	95,5	11,8	4,6	59,3	Пухавіцкі	52,7	18,3	90,4	14,2	9,7	62,0
Ушачскі	61,3	0,4	79,1	2,4	15,7	49,5	Слуцкі	42,1	—	91,5	11,0	3,7	41,9
Чашніцкі	61,3	0,4	94,1	2,9	7,3	60,8	Смалевіцкі	49,6	0,7	82,8	6,3	2,8	18,1
Гомельская вобласць	72,7	17,9	92,7	11,8	12,7	49,5	Стародарожскі	58,6	7,1	91,6	44,9	2,8	29,7
Раёны:							Старобінскі	55,7	10,3	90,8	34,4	11,1	19,9
Буда-Кашалёўскі	66,2	27,8	100,7	6,7	7,9	19,6	Уззенскі	58,1	10,0	98,8	47,6	1,6	80,3
Веткаўскі	84,0	8,2	98,9	4,5	29,4	77,9	Халодніцкі	46,2	—	98,4	3,4	7,7	42,1
Гомельскі	72,6	11,3	94,3	10,5	13,2	61,0	Чарыяўскі	42,9	1,8	99,5	6,2	5,0	26,5
Добрушскі	85,6	46,7	103,7	13,5	22,8	61,0	Чырвонаяслаўскі	68,0	—	100,9	20,0	4,0	42,8
Жабінскі	68,7	19,5	90,1	22,7	6,4	43,6	Львонскі	58,7	5,4	100,2	22,9	2,5	18,7
Журавіцкі	63,9	1,5	100,6	12,4	18,5	66,2	Палеская вобласць	61,2	28,5	87,7	19,6	11,4	57,5
Барыскі	74,8	36,4	94,0	23,7	3,6	40,1	Раёны:						
Лосевіцкі	79,6	29,5	97,1	21,1	21,6	63,1	Брагінскі	58,7	47,5	96,6	7,5	13,2	66,2
Ратчэўскі	66,9	15,2	89,3	12,3	13,7	57,8	Васілевіцкі	61,8	4,9	80,5	14,4	15,0	34,7
Рычынскі	66,0	2,4	72,3	14,0	13,9	25,6	60,8	18,5	83,3	14,4	4,3	31,5	
Свяцілавіцкі	77,9	44,5	82,8	5,7	14,9	64,4	69,8	20,5	98,0	18,7	22,8	68,1	
Увараніцкі	68,2	1,4	98,0	7,3	10,2	53,8	Гаўскі	54,6	7,0	79,0	10,8	8,1	33,5
Перахоўскі	85,7	3,3	87,6	4,5	3,1	45,8	Ламанавіцкі	81,2	49,0	80,0	38,9	23,2	55,9
Чараскі	72,9	27,3	100,0	5,7	6,1	60,0	Бельскі	66,2	62,2	100,0	23,3	12,1	51,0
Стрешынскі	68,3	20,4	91,7	14,6	12,8	30,4	Бялыніцкі	54,4	17,1	68,1	23,4	12,9	67,1
Магілёўская вобласць	57,4	5,8	89,4	10,0	3,9	49,2	Камарынскі	64,2	17,1	68,1	23,4	12,9	67,1
Раёны:							Лельчэўскі	61,9	15,4	81,7	48,1	11,1	82,9
Асіпавіцкі	62,1	6,9	98,0	42,9	7,2	53,8	Мазыскі	52,2	11,9	82,0	20,1	8,7	73,8
Вабруцкі	51,0	17,4	91,2	14,0	9,8	27,3	Нараўлянскі	74,5	18,2	92,6	12,3	5,1	75,9
Балыніцкі	59,3	0,6	104,2	20,8	15,5	41,3	Парыцкі	67,0	22,8	92,3	25,0	21,2	62,7
Бярэвіцкі	52,4	1,9	75,5	18,2	0,5	17,3	Петрыкаўскі	51,1	45,6	87,1	38,7	12,6	81,9
Быхаўскі	52,4	1,9	65,3	7,0	3,6	17,3	Труаўскі	70,2	42,6	95,0	25,4	9,0	69,9
Горацкі	70,3	1,8	100,1	24,2	1,6	59,0	Хойніцкі	63,8	46,4	93,8	21,8	1,1	31,8
Дрыбінскі	47,0	17,9	92,3	3,8	1,0	43,3	Калінінскі	78,5	5,5	77,1	15,6	13,7	91,5
Бястэкоўскі	56,9	11,2	73,7	10,5	2,9	61,0	Кобрынскі	33,5	58,6	95,4	8,2	7,4	21,9
Кіраўскі	64,2	38,9	94,9	13,1	5,0	41,1	Усяго па БССР	58,6	6,1	90,6	10,7	7,2	46,8
Клімавіцкі	57,0	1,9	85,4	6,6	1,3	21,2	Было на 10 верасня 1939 г.	55,0	4,7	79,5	9,0	2,9	39,6
Клячэўскі	55,9	—	100,0	3,7	2,6	58,4	УВАГА: Па Стародарожскаму і Рудзінскаму раёнах — даныя на 10 верасня 1939 г.						
Круглянскі	54,0	0,3	95,8	10,5	0,9	48,2							
Кобчэўскі	60,6	2,0	97,2	3,5	5,5	10,1							
Магілёўскі	60,6	2,0	97,2	3,5	5,5	10,1							

УЧОТНА-СТАТЫСТЫЧНЫ АДЗЕЛ НАРКАМЗЕМА БССР.

ГЕРМАНА-ПОЛЬСКАЯ ВАЙНА

БЕРЛИН, 18 верасня. (ТАСС). Вархове камандванне германскай арміі апублікавала сёння аператыўную зводку, у якой гаворыцца:

«Разрушэнне польскіх войскаў знаходзіцца на грані агульнага развалу. 17 верасня германскія войскі, якія аперуюць на поўні Польшчы, паспяхова наступалі ў напрамку Бранскага-Магдэбург. У раёне Любіна былі прадэмаўтаваны. Польскія войскі, якія аступілі на ўсход ад Любіна, адрэзаны».

СТАНОВІШЧА У ПОЛЬШЧЫ

НЬЮ-ЁРК, 17 верасня. (ТАСС). Па паведамленні газеты «Нью-Ёрк Геральд Трыбун» англійская пісьменніца Холінгсворт дасла друку дэпартаменту праўлення ў Польшчы так званыя становішчы ў краіне:

«Польская армія поўнаасцю ізаказана. Салдаты будуюцца па краіне без харчавання. Усюды нехта працуе ў Польшчы непазволена англійцамі, якіх абавязваюць у тым, што яны вельмі позна ўступілі ў вайну і не забяспечвалі Польшчу гаручым. Асабліва атэбрыгавана настроння польскай ваення».

АДНАЗ ГЕРМАНАКА КАМАНДВАННЯ НА ПРАПАНОВА ВАРШАВСКАГА КАМЕНДАНТА

БЕРЛИН, 18 верасня. (ТАСС). Афіцыйна паведамляецца, што Учора ў 18 гадзін вечара германскае радыё перадала на нямецкай і польскай мовах адзак варшаўскага камандванта на яго прываючы аб пасылцы для перагавору з германскім камандваннем польскага парламентэра.

У германскім адказе гаворыцца: «На вашу просьбу вярхоўнае камандванне германскай арміі адказвае: парламентэра і прадастнік выпадкаў чынага корпусу ў Варшаве чакаюць 17 верасня ў 22 гадзін на сярэне-сўрабейскаму часу ў дарогі Прага-Мінск-Магдэбург (прадмесьці Варшавы) на лініі германскіх авіянастоў. Аўтамабільны парламентэраў павінны мець асветленыя белыя флагі і поўнае святло. З польскай стараны павінны паклапаціцца аб тым, каб да прываю 2.000 метраў справа і злева дарогі пазнаваў поўны ваенны сіякоў. З германскай староны таксама будуч прываючы аб гэтым кілометры. Атрыманне г